

На основу члана 4. став 8. члана 41. и члана 64. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/18 - др. Закон, 73/18 и 67/19), као и члана 121. Статута Високе школе струковних студија Ужице, на седници одржаној 05.12.2019. године, Наставно-стручно веће Школе на седници одржаној дана 05.12.2019. године донело је следећи

ПРАВИЛНИК О МОБИЛНОСТИ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ

Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о мобилности студената и запослених уређују се основна начела и процедуре у вези са међународном мобилношћу студената и запослених која се остварује на Високој школи струковних студија Ужице (у даљем тексту ВШСС Ужице).

ВШСС Ужице подржава и промовише мобилност студената и запослених као део процеса интернационализације високог образовања, у складу са прописима и општеприхваћеним европским стандардима.

ВШСС Ужице тежи двосмерној мобилности студената и запослених као интегралног дела процеса интернационализације високог образовања.

Основни појмови

Члан 2.

Мобилност студената - Студијски боравак и стручна пракса коју студенти остварују на универзитетима, односно институцијама у иностранству.

Матична установа (енг. *Sending/Home Institution*) – Високошколска установа која упућује студента на студијски боравак/стручну праксу.

Установа прималац (енг. *Receiving/Host Institution*) – Високошколска установа или друга институција у којој студент остварује мобилност.

Одлазећи студент (енг. *Outgoing student*) - Студент ВШСС Ужице који студијски боравак или стручну праксу остварује на универзитету, односно институцији у иностранству.

Долазећи студент (енг. *Incoming student*) – Студент универзитета из иностранства који своју мобилност остварује у ВШСС Ужице.

Период мобилности - Временски период током којег је студент на студијском путовању/стручној пракси у иностранству.

Уговор о учењу (енг. *Learning Agreement*) – Уговор којим се студенту утврђују обавезе и активности које ће остварити у установи-примаоцу и служи као потврда студенту да ће му сви бодови остварени у току студијског борава бити формално признати.

Препис оцена (енг. *Transcript of Records*) – Документ који студенту издаје установа-прималац и којим се потврђује да је студент успешно испунио обавезе наведене у Уговору о учењу, а на основу којег матична установа врши формално признавање остварених ЕСПБ бодова.

Одлазна мобилност студената

Члан 3.

Одлазна мобилност студената подразумева студијски боравак, односно обављање стручне праксе током одређеног периода у установи-примаоцу у иностранству, након чега се студент враћа у матичну установу и наставља уписани студијски програм.

Мобилност студената укључује студијски боравак, односно стручну праксу у склопу основних и мастер студија.

Мобилност студената се остварује на бази билатералних споразума које ВШСС Ужице потписује са установама-примаоцима у иностранству.

Трајање периода мобилности студената

Члан 4.

Период мобилности студената у сврху учења траје од 3 до 12 месеци, а у циљу стручне праксе од 2 до 12 месеци по нивоу образовања, не рачунајући време проведено у путу. Студент може комбиновати ове две врсте мобилности, али њихово укупно трајање не сме бити дуже од 12 месеци.

Право на учешће у програмима мобилности

Члан 5.

Право на учешће у програмима мобилности у сврху учења имају студенти уписани најмање на другу годину студија у Високој школи струковних студија Ужице. Ово правило се не односи на мобилност ради обављања стручне праксе.

Студенти који су недавно дипломирали имају право на учешће у програмима мобилности у сврху обављања стручне праксе уколико су прошли процес селекције у завршној години студија, и стручну праксу у иностранству морају обавити у року од годину дана од завршетка студија.

Статус студента за време трајања мобилности

Члан 6.

Док је на студијском боравку/стручној пракси у установи-примаоцу, студент задржава статус студента Високе школе струковних студија Ужице. Током периода мобилности, студент не прекида студирање, нити му статус мирује пошто своје студијске обавезе остварује у установи-примаоцу.

Уколико период мобилности траје краће од једног семестра, принцип из претходног става се примењује у сразмери са временским периодом provedеним у иностранству.

Студент који се финансира из буџета Републике Србије на губи овај статус током трајања периода мобилности. Студент који спада у категорију самофинансирајућих студената током периода мобилности наставља редовно да плаћа утврђену школарину својој матичној установи.

Осигурање студената у току трајања мобилности

Члан 7.

Сви учесници у програмима мобилности морају бити осигурани и обавеза организатора је да пронађе најповољнију полису. Осигурањем се мора обухватити следеће:

- путно осигурање,
- осигурање од одговорности,
- осигурање од незгоде и озбиљних болести,
- осигурање за случај смрти.

Документи мобилности

Члан 8.

Основни документи на којима се заснива мобилност студената ВШСС Ужице су:

1. Уговор о учењу
2. Уговор о стручној пракси и обавези поштовања квалитета
3. Препис оцена
4. Потврда о обављеној стручној пракси
5. Решење о академском признавању периода мобилности
6. Документи наведени у претходном ставу не искључују могућност постојања и других докумената мобилности у оквиру конкретног програма мобилности.

Процес селекције студената за учешће у програму мобилности

Члан 9.

Студенти подносе пријаву за учешће у програму мобилности Високој школи струковних студија Ужице, која потом спроводи процес селекције кандидата. Процес селекције мора бити транспарентан, кохерентан и поткрепљен одговарајућом документацијом, која мора бити доступна свим кандидатима.

Висока школа струковних студија Ужице се обавезује да ће спречити било какав сукоб интереса у процесу селекције кандидата. Критеријуми селекције морају бити јавно доступни. Предност се даје студентима који нису учествовали у програмима мобилности раније у току истог циклуса образовања у оквиру следећих програма: LLP-Erasmus Programme, Erasmus Mundus Programme, Erasmus+ Programme.

Критеријуми селекције кандидата

Члан 10.

1. Општи успех у току студија
2. Знање енглеског језика
3. Мотивационо писмо

Активности по завршетку процеса селекције

Члан 11.

По завршетку процеса селекције, одабрани кандидати од установе-пошиљача добијају документ *Erasmus+ Student Charter*, који прецизно дефинише права и обавезе студената у току трајања периода мобилности, и објашњава неопходне кораке које треба предузети пре, у току и по завршетку периода мобилности.

Пре одласка на мобилност, сваки учесник мора потписати уговор који обухвата и Уговор о учењу (енг. *Learning Agreement*), у којем је наведен студијски програм/стручна пракса коју ће студент похађати, а који потписују студент, установа пошиљалац и установа прималац. Овим споразумом дефинисани су исходи учења, начини формалног признавања постигнућа, као и место похађања наставе/обављања стручне праксе. Прецизира се и ниво знања језика који студент мора да достигне пре одласка на студијско путовање/стручну праксу у складу са препоруком установе-примаоца наведеном у билатералном споразуму.

Студенти су изузети од плаћања трошкова школарине, регистрације, испита и коришћења лабораторија и библиотека у установи-примаоцу током трајања периода мобилности. Од студената се може захтевати плаћање мањих такси попут осигурања, учешћа у студентским организацијама, наставног материјала, итд.

Уколико не испуне уговорне обавезе, од студената се може очекивати делимичан или потпуни повраћај средстава.

Онлајн језичка подршка

Члан 12.

Установа-пошиљалац се обавезује да учесницима програма мобилности омогући најбољу могућу језичку подршку, било преко *Онлајн језичке платформе* или на неки други начин, чији се трошкови могу покрити из средстава за организациону подршку, како би достигли ниво знања препоручен од стране установе-примаоца пре одласка на мобилност. Онлајн језичка подршка се обезбеђује за периоде мобилности у трајању од 2 месеца или дуже.

Провера знања страног језика користећи Онлајн језичку платформу је обавезан услов за одлазак на мобилност. Студенти који добију лиценцу за курс језика се обавезују да исти редовно похађају преко интернета.

По повратку са мобилности, поново се врши тестирање учесника како би се проверило да ли је дошло до напредовања у знању страног језика.

Прекид периода мобилности студената

Члан 13.

Уколико дође до прекида периода мобилности из неког разлога (нпр. временски јаз између завршетка курса страног језика и почетка студијског боравка/стручне праксе), број дана прекида/одлагања се уноси на платформу *Mobility Tool+*, и износ додељених средстава се поново обрачунава.

Продужетак периода мобилности студената

Члан 14.

Установа-прималац и установа-попиљалац се могу договорити да продуже текући период мобилности у следећим случајевима:

- захтев за продужетак је поднет најкасније месец дана пре истека планираног периода мобилности,
- све стране су прихватиле захтев, сачињени су анекси уговора о добијању бесповратних новчаних средстава, и спроведене све неопходне припреме,
- установа-попиљалац може покрити трошкове продуженог боравка или потписати споразум са студентом да се додатни дани неће финансирати из средстава Европске уније,
- тачан датум почетка и завршетка периода мобилности се уноси у *Препис оцена* који издаје установа-прималац или у *Сертификат о обављеној стручној пракси* тако што се под почетним датумом подразумева први дан када се од студента очекује присуство у установи-примаоцу (први дан курса/праксе, добродошлица организована од стране установе-примаоца, итд.). Последњи дан мобилности је последњи дан обавезног присуства студента у установи-примаоцу (последњи дан испитног рока/курса/праксе, итд.),
- стварно трајање периода мобилности, као што је напред наведено, уноси се у финални извештај и представља максималан број месеци који ће се покрити новчаним средствима Европске уније. Дани продужетка периода мобилности који се не финансирају из средстава Европске уније не улазе у укупну дужину трајања мобилности за коју се обезбеђују новчана средства,
- период продужетка се мора надовезати на текући период мобилности, без временског прекида (државни празници и нерадни дани се не сматрају прекидом), уколико није другачије договорено са Националном агенцијом.

Активности након окончања периода мобилности

Члан 15.

На крају периода мобилности, учесници мобилности попуњавају и подnose завршни извештај. У случају мобилности дужих од 2 месеца, извештај укључује и квалитативну оцену језичке подршке добијене током периода мобилности.

Установа-попиљалац може захтевати делимичан или потпуни повраћај добијених средстава од студента који не поднесе извештај, осим у случају спречености услед више силе. О оваквим случајевима корисник обавештава Националну агенцију, ради добијања писане сагласности.

Академско признавање периода мобилности

Члан 16.

Студент ВШСС Ужице који је на основу потписаног Уговора о учењу учествовао у програму мобилности има право да му, након повратка са мобилности, матична установа призна резултате остварене у току мобилности.

На крају периода мобилности, установа-прималац издаје студенту и установи-попиљаоцу *Препис оцена* или *Потврду о обављеној стручној пракси*, којим се потврђују резултати договореног програма.

Установа-прималац врши формално признавање ЕСПБ бодова стечених у иностранству, и врши евидентирање постигнућа стечених неформалним видовима образовања, ван учионице (у *Додатак дипломи*). Ово се не односи на учеснике мобилности који су завршили школовање.

За похађани курс језика и обављено тестирање не добија се посебан сертификат.

Студент је у обавези да надлежном ЕСПБ координатору - шефу Студентске службе благовремено достави све релевантне документе у вези са оствареном мобилношћу (писану молбу, Уговор о учењу, Уговор о стручној пракси, Препис оцена/Уверење о обављеној стручној пракси, документ о систему оцењивања у установи-примаоцу (уколико овај податак није саставни део Преписа оцена), као и копије ових докумената.

Шеф Студентске службе је дужан да најкасније 7 дана пре почетка семестра у којем студент наставља програм у матичној установи, донесе Решење о академском признавању периода мобилности, те да исто достави студенту и студентској служби како би се

регулисале све неопходне административне појединости у вези са оствареном мобилношћу.

Уколико административна процедура из претходног става није окончана у наведеном року, матична установа је дужна да студенту омогући наставак студија и без уписа наведених података, као и да поменути процедуру доврши у најкраћем могућем року.

Начела академског признавања периода мобилности

Члан 17.

Признавање резултата (ЕСПБ бодова и оцена) стечених током периода мобилности заснива се на начелима транспарентности, флексибилности и правичности.

Начело транспарентности подразумева да су правила о академском признавању периода мобилности јавно доступна (на сајту школе, итд.).

Начело флексибилности подразумева реалан приступ признавању академских резултата постигнутих на размени. Потпуно садржинско поклапање студијских програма матичне установе и установе-примаоца је немогуће. Из тог разлога, основни начин академског признавања периода мобилности је фокусирање на сличности и исходе учења целокупног студијског програма, а не на разлике између студијских програма који се упоређују. Акценат је на знању које студент стекне у току периода мобилности из одређене области, а које не мора бити идентично, већ сродно знању које би из одређеног наставног предмета стекао у матичној установи. Само у случају суштинских разлика, тј. разлика које су толико значајне да би онемогућиле студенту успешан наставак образовања или адекватно запослење, може се извршити делимично признавање или непризнавање остварених резултата.

Шеф Студентске службе се у поступку академског признавања периода мобилности руководи принципом правичности. Шеф Студентске службе је надлежан да потписује основне документе мобилности, наведене у члану 8.

Члан 18.

Суштина мобилности је да се студенту омогући да наставне активности оствари у установи-примаоцу и да му се период мобилности рачуна као да га је остварио у матичној установи.

Студент који у установи-примаоцу није положио све испите предвижене Уговором о учењу, односно није стекао потребних 30 ЕСПБ по семестру, а похађао је одговарајућу наставу, има право да у матичној установи полаже испит(е) из семестра током којег је био на студијском боравку у иностранству, без додатних предиспитних обавеза.

Упоредивање и процена сличности програма

Члан 19.

Поређење и процену сличности предмета матичне установе и установе-примаоца врши шеф Студентске службе, који се у свом раду може консултовати са наставницима из одговарајуће научне области.

Препоручује се потпуно признавање предмета које је студент положио у установи-примаоцу уколико су они замељиви предметима које би студент полагао у матичној установи. Под замењивошћу се подразумева сродност научних области и стеченог знања као исхода процеса учења.

Потпуно признавање из претходног става подразумева да студент након повратка са мобилности нема додатних предиспитних обавеза (нпр. семинарски радови, колоквијуми и сл.) из предмета који је, на основу Решења о академском признавању периода мобилности занеђен предметом који је студент положио у установи-примаоцу.

Преношење и признавање стечених ЕСПБ бодова и оцена

Члан 20.

Основни критеријум за преношење и признавање ЕСПБ бодова и оцена стечених током периода мобилности је исход процеса учења, а у складу са следећим препорукама:

1. Признавање предмета које је студент одслушао и положио у установи-примаоцу, а који је сродан неком предмету матичне установе, врши се тако што ће се умачити да је студент положио предмет који је предвиђен студијским програмом матичне установе. Студенту се признају назив, ЕСПБ бодови и фонд часова које сродан предмет има у матичној установи без обзира на то да ли је предмет који је студент положио у току периода мобилности носио више или мање ЕСПБ бодова.
2. Могућност „замене“ предмета матичне установе односи се и на обавезне и на изборне предмете. У Додатку дипломи ће се у рубрици 6.1 („Додатне информације о студенту“) навести чињеница да је одређен предмет положен у току периода мобилности у релевантној високошколској установи у иностранству и навешће се

тачан назив предмета, ЕСПБ бодови и систем оцењивања уставове-примаоца тачно онако како су ови подаци наведени у Препису оцена.

3. Уколико садржај одслушаног и положеног предмета у току периода мобилности у погледу исхода учења битно одступа од њему сродног предмета у матичној установи или уколико уопште не постоји у матичној установи, тада ће се подаци о резултатима оствареним у установи-примаоцу уписати у Додатак дипломи на изворном језику и у изворном облику (у рубрици: „Положени следећи предмети/активности који нису предвиђени студијским програмом за стицање дипломе“). У рубрици 6.1 („Додатне информације о студенту“) ће се навести чињеница да је тај предмет положен у току периода мобилности, назив стране високошколске установе и систем оцењивања, тачно онако како су ови подаци наведени у Препису оцена.
4. Студенту се признају оцене остварене у установи-примаоцу. Ако системи оцењивања у матичној установи и установи-примаоцу нису истоветни, оцене се, процесом усклађивања, претварају у оцене матичне установе у складу са ЕСПБ табелом оцењивања Европске комисије (енг. ECTS Grading Table), односно ЕСПБ скалом оцена (енг. ECTS Grading Scale). Поменути процес усклађивања оцена је у складу са ЕСПБ водичем издатим од стране Европске комисије (енг. ECTS User's Guide), а чијим се упутствима руководи овај правилник.
5. Усклађене оцене из предмета које је студент положио на размени, а који се признати као да их је положио у матичној установи, улазе у просек оцена у матичној установи. Оцене које је студент добио из предмета који нису „заменењени“ сродним предметима матичне установе, већ су у изворном облику назначене у складу са ставом 1. тачка 3. овог члана, не рачунаје се у просечну оцену.
6. ЕСПБ бодови и оцене из става 1. тачке 1. и 2. овог члана се третирају као и сваки други предмет који је студент положио у матичној установи.
7. ЕСПБ бодови из става 2. Тачке 3. Овог члана не улазе у број ЕСПБ бодова у оквиру студијског програма, већ у укупан број стечених ЕСПБ бодова.
8. Уместо методе замене предмета како је то описано у тачкама 1-7 овог става, академско признавање периода мобилности студенту који је остварио најмање 30 ЕСПБ бодова по семестру може се вршити методом замене семестар за семестар. Овом методом студенту се признају ЕСПБ бодови које је остварио у току периода мобилности и испити које је положио у њиховом изворном облику и називу, без замене предмета сродним предметом матичне установе и без претварања оцена у одговарајућу оцену матичне установе. ЕСПБ бодови које је студент остварио у току периода мобилности се рачунају у број ЕСПБ бодова у оквиру студијског програма. Оцене које је студент добио у току периода мобилности се не узимају у обзир приликом рачунања просечне оцене постигнуте током студија. Називи предмета које је студент положио, ЕСПБ бодови и оцене које је студент добио у току периода мобилности се у индекс и Додатак дипломи уносе у изворном облику. Применом

методе замене семестра за семестар ствара се претпоставка да је студент извршио све обавезе предвиђене у матичној установи за период који је провео на студијском боравку и да студент по повратку неће имати никаквих додатних обавеза у матичној установи везаних за његов период мобилности.

9. Метода описана у претходној тачки се може применити и у случају када је студент слободне изборне предмете положио у току студијског боравка.

Долазна мобилност студената

Члан 21.

Долазна мобилност студената подразумева да студент високошколске установе у иностранству (долазећи студент) може остварити део свог студијског програма у Високој школи струковних студија као установи-примаоцу.

Информисање долазећих студената

Члан 22.

Све информације неопходне заинтересованим долазећим студентима Висока школа струковних студија Ужице објављује на својој интернет страници (врсте и нивои студија, ажурирана књига предмета, информације о смештају, итд.).

Одлучивање о пријави

Члан 23.

Заинтересовани долазећи студент пријављује се за мобилност подношењем Пријавног формулара, Преписа оцена са студијског програма матичне установе и предлога Уговора о учењу, који мора бити оверен потписом овлашћеног лица матичне установе и печатом матичне установе.

Одлуку о прихватању пријаве долазног студента доноси директор Школе, на предлог надлежног ЕСПБ координатора Високе школе струковних студија Ужице.

Статус долазећег студента у току периода мобилности

Члан 24.

Долазећи студент има сва права и обавезе као и студенти Високе школе струковних студија Ужице, с тим да је за време трајања мобилности ослобођен плаћања школарине овој школи, као устнови-примаоцу.

Долазећи студент је дужан да код надлежних органа регулише привремени боравак у Републици Србији и да, током периода мобилности, има реглисано осигурање.

У складу са Еразмус+ повељом за високо образовање, Висока школа струковних студија пружа неопходну логистичку помоћ (виза, осигурање, смештај, итд.).

Мобилност запослених

Члан 25.

Висока школа струковних студија Ужице подстиче мобилност наставног и ненаставног особља у циљу стручног усавршавања, као и у циљу развоја саме установе.

Мобилност запослених подразумева извођење наставе у партнерским високошколским установама, као и стручно усавршавање похађањем организованих обука (изузев конференција) и „посматрање на послу“ (енг. *job shadowing*). У току једне мобилности, наведене активности се могу комбиновати.

Трајање периода мобилности запослених

Члан 26.

Период мобилности запослених траје од 2 дана до 2 месеца, не рачунајући дане проведене у путу.

Извођење наставе подразумева 8 часова наставе недељно, а уколико се комбинује са обуком, минималан број часова наставе је 4.

Осигурање запослених у току трајања мобилности

Члан 27.

Сви учесници у програмима мобилности морају бити осигурани и обавеза организатора је да пронађе најповољнију полису. Осигурањем се мора обухватити следеће:

- путно осигурање,
- осигурање од одговорности,
- осигурање од незгоде и озбиљних болести,
- осигурање за случај смрти.

Право на учешће у програмима мобилности

Члан 28.

Право на учешће у програмима мобилности има наставно и ненаставно особље које је по основу уговора о раду запослено у ВШСС.

Процес селекције запослених

Члан 29.

Висока школа струковних студија Ужице врши селекцију запослених за учешће у програму мобилности на праведан и транспарентан начин, уз неопходну документацију која мора бити доступна свим кандидатима. Приоритет се даје запосленима који раније нису боравили у иностранству.

Критеријуми селекције морају бити јавно доступни и Висока школа струковних студија Ужице се обавезује да ће спречити било какав сукоб интереса у самом процесу селекције кандидата. Селекција се врши на основу програма мобилности који подноси запослени на основу консултација са установом-примаоцем и са којим се морају сагласити обе установе.

Пре одласка, запослени морају потписати *Уговор о мобилности* са установом-попиљаоцем и установом примаоцем.

Признавање периода мобилности

Члан 30.

Учешће запослених у програмима међународне мобилности узеће се у обзир приликом процеса запошљавања наставног и ненаставног особља.

У току трајања периода мобилности, Школа (директор Школе) запосленом одобрава плаћено одсуство, док се финансијска подршка мобилности (трошкови пута и дневнице) регулишу пројектом или програмом мобилности.

У случају дужег одсуства запослених, Школа ће обезбедити адекватну замену, а у случају краћих периода мобилности, наставницима ће се омогућити термини за надокнаду изгубљених часова.

Извештавање

Члан 31.

По истеку периода мобилности, учесници попуњавају и подносе завршни извештај.

Установа-пошиљалац може захтевати делимичан или потпуни повраћај добијених средстава од учесника који не поднесу извештај, осим у случају спречености услед више силе. О оваквим случајевима корисник обавештава Националну агенцијуу циљу добијања писане сагласности.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 32.

На мобилност студената у виду стручне праксе аналогно се примењују одредбе овог Правилника које се односе на мобилност у виду студијског боравка.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања на интернет страници Школе.

У Ужицу, 05.12. 2019. године

В.Д. председника Академије
Западна Србија

Проф. др Миомир Милинковић